

Kulak

Vanaf dag één legden we grote nadruk op het belang van ‘warmhartige’ menselijke relaties. Zeker op een kleinschalige campus als Kulak vormt vertrouwen de beste waarborg voor succes. Na vier jaar mogen we dan ook met enige tevredenheid terugblikken op wat we hebben gerealiseerd. Kulak is en blijft een fantastische biotoop, waar een aangename en dynamische werksfeer heerst zowel bij studenten als personeel.

Na mogelijke commotie rond de bestuurswissel én de invoering van het zogenaamde OFD, waartoe Kulak zich als proeftuin had geëngageerd, keerde de rust zeer snel terug. De verdiensten van het ATP werden gevaloriseerd door een correctere inschatting van het vele verrichte werk. Het organigram kende een optimalisering terwijl taken en profielen nog beter op elkaar werden afgestemd. Daardoor nam de algemene tevredenheid toe. Naar aanleiding van de tevredenheidsenquête verklaarde maar liefst 82% van de participanten tevreden te zijn en 21% voelde zich zelfs zeer tevreden.

Maar uiteraard is onze campus er in de eerste plaats voor de studenten. Ook bij hen blijft de algemene tevredenheid zeer hoog. De jaarlijkse bevraging levert een gemiddelde op van 4 op 5 en dat over de hele bestuursperiode. Het feit dat het studentenaantal in de voorbije jaren globaal genomen niet achteruit is gegaan, wijst op een gelijkaardige tendens. De demografische context zit immers helemaal niet mee. Jaar na jaar is de populatie laatstejaarsleerlingen in het algemeen secundair onderwijs in West-Vlaanderen met bijna 10% achteruitgegaan. Evenmin heeft de aanwezigheid van andere spelers op de markt (hogescholen en, sedert 2013, ook de Universiteit Gent) ons marktaandeel in de provincie aangetast. Mede dankzij de brede waaier van het aanbod aan opleidingen, dat we niet hebben weggerationaliseerd, maar integendeel geconsolideerd, staat Kulak als campus van de KU Leuven duidelijker dan ooit op de kaart. En dit niet alleen in West-Vlaanderen, maar ook daarbuiten, want het onderwijsmodel van Kulak slaat duidelijk aan. Onderwijs in relatief kleine groepen, huisvesting op de campus, samenwerking met regionale partners: het zijn allemaal sterktes van de Kulak die we in de toekomst blijvend moeten uitspelen. Ze bevorderen niet alleen het onderwijsleerproces binnen de verschillende opleidingen maar leiden ook, vanuit een haast natuurlijke gerichtheid op interdisciplinaire vraagstukken, naar een grotere maatschappelijke betrokkenheid. Samenwerkingsverbanden met het bedrijfsleven zowel als met het plaatselijke ziekenhuis AZ Groeninge geven aan de curricula een eigen toets, die perfect past in de huidige onderwijsfilosofie van de KU Leuven. Want waar kan de waarde van persoonsvorming (*Bildung*) in het licht van de te verwerven professionele competenties beter tot haar recht komen dan op een academische bachelor-campus?

Vanuit diezelfde aansluiting met het Leuvense onderwijsbeleid implementeerde de lokale onderwijscoördinatie de nieuwe methode voor kwaliteitszorg, Cobra, op de campus. Tegelijk zetten we op Kulak, zelfs met centrale middelen, verder in op onderwijsinnovatie. Het Tecol-project, dat in samenwerking loopt met belangrijke, internationale spelers uit het industriële weefsel van de streek, vormt daar een goed voorbeeld van. De KU Leuven vindt het belangrijk om de technologische evoluties en daaruit voortvloeiende mogelijkheden voor educatie op te volgen. Samen met Barco en Televic wordt daarom geïnvesteerd in de ontwikkeling van technologie in functie van de noden die onderwijsgebruikers vandaag

hebben. Daarbij is het gebruik van de technologie in het onderwijs niet het doel op zich. Wel wordt er gekeken op welke manier technologie het onderwijs- en leerproces kan ondersteunen en bevorderen. In diverse situaties, zoals interactieve hoorcolleges, collaboratieve leerruimtes en ‘multilocatieleren’, waarvan het belang in de context van het multicampusmodel van de KU Leuven almaar toeneemt, gaan onze onderzoekers na op welke manier het gebruik van educatieve technologie het leerproces van studenten beïnvloedt. En daarmee zijn we uiteraard aangekomen bij het onderzoek.

Ook op dat vlak heeft het streven naar een universiteit met een menselijk gelaat de Kulak geen windeieren gelegd. Nog nooit waren er op de campus zoveel onderzoeksprojecten (27 nieuwe in 2016), zoveel onderzoekers en zoveel doctorandi, en dit uit zoveel verschillende landen (meer dan twintig). Het bewijst dat de inzet op onderzoek – het demarcatie criterium bij uitstek met de ons omringende kennisinstellingen – effectief heeft gewerkt. Want inzake resultaten kan er een mooi palmares worden voorgelegd, zowel kwantitatief (aantal publicaties [meer dan zeshonderd in 2016], aantal opgestarte doctoraten [42 in 2015-2016], enz.) als kwalitatief (binnengehaalde prijzen, onderscheidingen, persaandacht e.d., maar uiteraard ook intrinsiek belangwekkende resultaten). In dat laatste verband heeft Kulak maximaal geprofiteerd van het interdisciplinaire voordeel dat de kleinschaligheid en het dicht bij elkaar zitten van diverse groepen nu eenmaal met zich brengt. De verdere materiële uitbouw van de *Interdisciplinary Research Facilities* (IRF) gaf daartoe trouwens belangrijke impulsen, evenzeer als het definiëren van onderzoekspeerpunten, al dan niet in samenspraak met externe partners. Zo ging in 2016 een provinciale leerstoel ‘nieuwe materialen’ van start, wat evenwel niet hoeft te betekenen dat oriëntatie op de noden en vragen van de streek, het fundamenteel onderzoek in de weg staat. Integendeel. Hetgeen overigens ook blijkt uit de ontwikkeling van het speerpunt ‘voeding’...

In het licht van een verhoogd comfort van de aankomende onderzoekers verdient de oprichting van een ‘doctoral working group’ vermelding. Deze buigt zich, in samenspraak met de Leuvense doctoral schools, over gemeenschappelijke noden en problemen. Om het onderzoeksbeleid op de campus beter te kunnen stroomlijnen, werd bovendien een stafmedewerker aangetrokken, die niet alleen een ondersteunende rol heeft in het aanvragen en ontwikkelen van onderzoek, maar evenzeer in de communicatie daarover naar de buitenwereld toe. Dat laatste aspect wordt immers steeds belangrijker. KU Leuven en Kulak stelden zich bijvoorbeeld van meet af aan constructief op als partner binnen de ‘Technisch Universitaire Alliantie voor economische transformatie in West-Vlaanderen’, kortweg TUA-West, die in 2015 werd opgericht. Dit initiatief wil de hogescholen en universiteiten actief in de provincie samenbrengen, in de hoop daardoor gemeenschappelijke projecten te kunnen stimuleren. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met de universiteit(en) van Rijsel, waarmee de banden recentelijk opnieuw zijn aangehaald in het kader van wederzijdse excellentiefinanciering. Dat alles opent perspectieven voor een nieuw elan van de ‘eurometropool’ Rijsel-Kortrijk-Doornik, waarbij, gelet op de nakende Brexit, potentiële partners uit het Verenigd Koninkrijk (Kent, maar zeer zeker ook Imperial College en University College London) geenszins uit het oog worden verloren.

Laatst maar niet het minst kregen meerdere infrastructuurwerken hun beslag in de voorbije beleidsperiode: de studentenresidentie Spoelberg, de herinrichting van de campusbibliotheek als leercentrum, evenals de vernieuwing van de onderwijslabo’s, de centrale hal, de diensten van het onthaal, het onderwijs- en het studentensecretariaat. Al die verfraaiingen liggen in het verlengde van eerdere initiatieven zoals de uitbouw van het vaardigheidscentrum in geneeskunde, de vernieuwing van de anatomiezaal en zo meer. Ze maken dat de campus meer dan ooit mooi oogt.

In de toekomst wil ik deze parel aan de kroon van de KU Leuven verder blijven koesteren en op de ingeslagen weg verder gaan. Niet alleen wegens de intrinsieke kwaliteiten en historische verworvenheden van de campus maar evenzeer wegens de strategische ligging ervan. Kulak is en blijft hoe dan ook een zeer belangrijk bruggenhoofd van de KU Leuven in West-Vlaanderen, dat precies daarom een eigen aansturing verdient. Niet los van de KU Leuven maar samen met de KU Leuven. In die zin dient de positie van de vicerector Kulak als lid van het Gebu te worden bestendigd evenals het behoud van zowel faculteits- als groepsoverschrijdende diensten ter plekke. Om aan haar missie te kunnen beantwoorden, heeft Kulak (met haar zes faculteiten en meer dan twintig opleidingsprogramma's) behoefte aan voldoende autonomie. Het beleid van onze universiteit dient er in nauw contact met het omringende netwerk van industriële, politieke, sociale én culturele actoren vorm te krijgen, met eigen accenten in functie van lokale noden en behoeften. Op maatschappelijk vlak is Kulak trouwens nooit een ivoren toren geweest. Onderzoekers en docenten stellen zich al meer dan een halve eeuw in dienst van de omgeving. Wat het best kan worden geïllustreerd door het ruim aanbod aan permanente academische vorming. In dat verband is het Post Universitair Centrum een soort rolmodel, dat ook buiten de campus Kulak navolging verdient.

* * *

Dat de centrale diensten van Kulak, het PUC inbegrepen, aldus goed geplaatst zijn om ondersteuning te bieden voor onze campus in Brugge ligt voor de hand. De aldaar door de integratie opgestarte campus is immers te klein om zelf volledig in die behoefte te kunnen voorzien. Maar er is meer. Een coherente West-Vlaanderenpolitiek vereist dat het mandaat van academisch beheerder voor Brugge blijft samenvallen met dat van vicerector in Kortrijk. Enkel op die manier kan de KU Leuven met één stem blijven spreken ten aanzien van de West-Vlaamse stakeholders. Die nauwe samenwerking tussen Brugge en Kortrijk betekent uiteraard niet dat er afbreuk wordt gedaan aan de centrale beleidslijnen voor onderzoek en onderwijs die onverminderd via de betrokken groepen en faculteiten (i.c. die van industriële ingenieurswetenschappen en die van bewegings- en revalidatiewetenschappen) in Leuven blijven lopen. Maar ze houdt wel een erkenning in van de noodzakelijke regionale verankering van het KU Leuven-netwerk in Vlaanderen. Door bijvoorbeeld samen, in Noord én Zuid, campagne te voeren voor de KU Leuven in West-Vlaanderen zijn we er dit academiejaar in geslaagd de neerwaartse trend in de rekrutering van studenten voor de voormalige campus Oostende voor het eerst tegen te gaan. Op dit ogenblik telt de campus Brugge/Oostende (over de beide richtingen heen) zelfs méér studenten dan in 2013.

Het is evident dat de nieuwbouw, waarin vanaf volgend academiejaar de studenten van de campus Oostende volledig zullen zijn ondergebracht, de aantrekkingskracht voor Brugge alleen maar heeft vergroot. Zoals men binnenkort zal kunnen vaststellen, is deze centraal gelegen constructie een echte "eye catcher". De KU Leuven heeft voortaan een eigen stek in Brugge, en daar zal men niet naast kunnen kijken. Het geeft glans aan de dynamische equipe van medewerkers die daar binnenkort zal neerstrijken. Bovendien is het gebouw prachtig ingericht, zowel wat onderwijs- als wat onderzoeksfaciliteiten betreft. En ook hier is constant naar matching van de onderzoekinteresses met de verwachtingen van de buitenwereld gestreefd. Zo wordt met Sirris een R&D-pijler ontwikkeld rond Machinebouw en Mechatronica, terwijl met EFRO-middelen ook inspanningen worden geleverd voor een bewegingslaboratorium dat zich richt op de evaluatie van de beweging en implementatie van nieuwe technologieën in revalidatie op afstand.

Niet onbelangrijk in het Brugse plaatje is tenslotte de campus Bladelin, iets waarop ik bijzonder trots ben omdat we het zonder bijkomende financiële middelen hebben binnengehaald. Zoals bekend is het Hof Bladelin één van de belangrijke historische stadpaleizen van Brugge, met een verleden dat teruggaat tot in de Bourgondische tijd. Kortom, Hof Bladelin is een voorbeeld van prachtig cultureel erfgoed. Deze site is zonder meer een opportuniteit voor iedereen van de KU Leuven die er congressen en studiedagen wenst te organiseren. Met dit pand, midden in het centrum van het werelderfgoed Brugge, krijgt de KU Leuven, in West-Vlaanderen én ver daarbuiten, de uitstraling die ze verdient.